

[Morten Lange.]

ikke længere, at lidt landbrugsskoleuddannelse, lidt markvandring en gang imellem og et konsulentbesøg hist og her er tilstrækkeligt. Der må en effektiv konsulentstøtte til, formodentlig et system, der kan udbygges meget bedre og meget mere effektivt end det, vi har i dag, og som kan hjælpe den enkelte bruger til at nå resultater af tilstrækkelig høj kvalitet for at få mest muligt ud af hver enkelt bid jord og hver enkelt ko. Alt dette kræver igen en fornyelse og ekspansion af landbohøjskolens sigte, og jeg tror, at alle disse ting, jeg har nævnt, og flere til gør, at kandidatproduktionen må sættes ganske betydeligt i vejret. Samtidig tror jeg også, at der er meget, der taler for, at der må lægges yderligere vægt på det, der kaldes licentiatordningen, altså en overbygning på den uddannelse, man får efter den sædvanlige ordning, for at få uddannet nogle eksperter med en snævrere kompetence.

En studietidsnedsættelse med uddannelse af nogle såkaldte B-kandidater, som man fra tid til anden hører nævnt som en mulig udvej eller løsning, vil jeg så skarpt, som det kan lade sig gøre på dette tidspunkt, fraråde. Vor nuværende landbrugskandidatuddannelse og øvrige uddannelse fra den kgl. veterinær- og landbohøjskole er i underkanten af, hvad der er forsvarligt, efter hvad jeg kan se. Det er ikke et af de steder, hvor man skal ud med ragekniven, hvis man skal ud med den nogetsteds overhovedet.

Når man ser de bemærkninger, jeg har fremsat i sammenhæng med det foreliggende lovforslag, vil man forstå, at jeg må være en hel del utilfreds med den udbygning, lovforslaget stiller i udsigt. Man lover en udbygning til noget i retning af 1 300 studerende. Hvis jeg er rigtigt orienteret, er der i øjeblikket ca. 1 040, og der har været adgangsbegrænsning for visse linjer. 1 300 er altså ikke stort mere, end man ville få, hvis man halede skodderne op.

På universitetet arbejder vi i øjeblikket med en prognose, som hedder fordobling af studentertallet inden 1965. Hvad enten vi vil eller ej, har vi fået at vide, at det bør vi regne med. Jeg tror, at de 1 300, som lovforslaget forudsætter — det er formodentlig studentertallet inden for en 10

års periode — er komplet urealistisk som prognose; hvis den skulle vise sig at være realistisk, må man se at få nogle flere med, ellers vil man stå i en frygtelig mangelsituation om ikke så forfærdelig mange år, eller også må man gå andre veje.

Jeg tror, at det foreliggende forslag er alt for snævert til, at der er nogen chance for, at det kan føre til en lykkelig løsning, og jeg tror heller ikke, vi kan lade det passere og dermed mene, at vi har løst spørgsmålet om landbohøjskolen i Danmark. Det er blevet sagt af en række af de foregående ærede ordførere, men som et led i en lidt anden motivering end den, som er min.

Jeg skal straks medgive den højtærede minister, at han med sit forslag med rette har prøvet på at torpedere et par andre muligheder for, hvorledes man kunne fremfare i denne sag, muligheder, som jeg mener er decideret uheldige. Jeg anser det for at være sagligt urimeligt at flytte hele skolen vest for Store-Bælt. Det er måske ønskeligt ud fra helt irrelevante årsager som egnsplanlægning og spredning, og hvad man nu ellers kan finde på at motivere det med; men hvis man vil flytte den store institution, som hedder den kgl. veterinær- og landbohøjskole, vest for Store-Bælt, vil det lamme arbejdet på denne institution i en lang periode til ubodelig skade for det danske landbrug. Enten det — i alle tilfælde vil det betyde en alvorlig lammelse — eller også må man have en ny skole stående færdig til næsten simultan overflytning, og det vil tage lang tid, og vi vil stadig væk have pladsspørgsmålet hængende over hovedet som en fremtidig trussel.

Personlig tror jeg, at en saglig undersøgelse vil vise, at en flytning så langt bort er teknisk umulig, og jeg tror, at hvis folkettingen traf beslutning herom, ville vi om fem år beslutte, at nu ville vi alligevel konsolidere landbohøjskolen, hvor den var, og gå i gang med at bygge en ny højskole. Jeg tror ikke, at en beslutning herfra de facto ville flytte landbohøjskolen over Store-Bælt, selv ikke med en bro. Det er teknisk muligt at flytte den til Hillerød eller Roskilde eller et lignende sted. De ligger inden for en sådan radius, at det kan lade sig gøre, men jeg anser det ikke for særlig ønskeligt. Hvorfor skulle man gøre det?